

WIHURIN KANSAINVÄLISTEN
PALKINTOJEN RAHASTO

Vuosikertomus 2015

WIHURIN KANSAINVÄLISTEN PALKINTOJEN RAHASTO
KALLIOLINNANTIE 4, 00140 HELSINKI
09 454 2400
WWW.WIHURIPRIZES.FI

KANNEN KUVA: EMMA SARPANIEMI · GRAAFINEN SUUNNITTELU: WERKLIG · PAINO: GRANO
© 2016 WIHURIN KANSAINVÄLISTEN PALKINTOJEN RAHASTO
ALL PHOTOS ARE COPYRIGHTED TO THEIR RESPECTIVE RIGHTFUL OWNERS
VALOKUVAT: JAAKKO KAHILANIEMI S. 7, 11, 15, 17, 19 (4)
WIHURIN KANSAINVÄLISTEN PALKINTOJEN RAHASTON KUVA-ARKISTOT S. 8, 9, 12, 13

SISÄLLYSLUETTELO

6	Wihurin kansainvälisten palkintojen rahasto Juhlavuosi 2015
8	Wihurin Sibelius-palkinto Palkinnonsaajat 1953-2015
10	Sir Harrison Birtwistle
12	Wihurin kansainvälinen palkinto Palkinnonsaajat 1958-2015
14	Thania Paffenholz
18	Talous ja hallinto Talous ja sijoitukset Viestintä uudistus Hallinto
20	Tuloslaskelma ja tase

Wihurin kansainvälisten palkintojen rahasto

Wihurin kansainvälisten palkintojen rahasto jakoi Wihurin Sibelius-palkinnon Sir Harrison Birtwistlelle ja Wihurin kansainvälisen palkinnon Ph.D Thania Paffenholzille 9. lokakuuta 2015 Finlandia-talossa ja toteutti näin tarkoitustaan ihmiskunnan henkisen ja taloudellisen kehityksen tukijana. Kumpikin palkinto oli määrältään 150 000 euroa.

Wihurin kansainvälisten palkintojen rahaston perusti ja peruspääoman lahjoitti merenkulkuneuvos **Antti Wihuri** vuonna 1953. Yleishyödyllisen säätiön tarkoituksena on sääntöjensä mukaan tukea ihmiskunnan henkistä ja taloudellista kehitystä. Säätiö toteuttaa tarkoitustaan jakamalla palkintoja vähintään kolmen vuoden välein tunnustukseksi rakentavasta työstä, joka on erinomaisesti edistänyt ja kehittänyt ihmiskunnan henkistä ja taloudellista kehitystä. Wihurin kansainvälisten palkintojen rahasto jakaa erityisesti myös Wihurin Sibelius-palkintoa kansainvälisesti tunnetuiksi ja tunnustetuiksi tullee eteille säveltäjille.

Palkintoja voivat saada sekä yksityiset henkilöt että yhteisöt kansallisuuteen, uskontoon, rotuun tai kieleen katsomatta.

Wihurin kansainvälisten palkintojen rahasto on jakanut 62 vuoden aikana kaikkiaan 35 pal-

kintoa, joista 18 Wihurin kansainvälistä palkintoa tieteentekijöille ja 17 Wihurin Sibelius-palkintoa säveltäjille. Palkintojen suuruus on ollut nykyrahassa 30 000 – 150 000 euroa.

Juhlavuosi 2015

Vuosi 2015 oli Wihurin kansainvälisten palkintojen rahastolle juhlavuosi. Rahasto jakoi sekä Wihurin Sibelius-palkinnon että Wihurin kansainvälinen palkinnon. Palkinnot jaettiin Finlandia-talossa 9. lokakuuta 2015 Jenny ja Antti Wihurin rahaston apurahojen jakotilaisuuden yhteydessä. Kansainvälisen palkinnon saaja **Thania Paffenholz** piti juhlaesitelmän rauhantutkimuksesta ja Avanti! -orkesteri esitti Sibelius-palkinnon saajan **Sir Harrison Birtwistlen** säveltämän teoksen *Night's Black Bird*.

Avanti! -orkesteri esiintyi kapellimestari Susanna Mälkin johtamana rahaston palkintojenjakojuhlissa 9. lokakuuta 2015 Finlandia-talossa.

Wihurin Sibelius-palkinto

Wihurin kansainvälisten palkintojen rahasto jakaa Wihurin Sibelius-palkintoa kansainvälisesti tunnetuiksi ja tunnustetuiksi tulleeille säveltäjille. Ensimmäinen Wihurin Sibelius-palkinto jaettiin vuonna 1953 Jean Sibeliukselle, jonka mukaan palkinto on nimetty. Vuoteen 2015 mennessä Wihurin Sibelius-palkintoja on jaettu 17 kertaa.

Wihurin Sibelius-palkinnon jakamista varten asetetaan asiantuntijalautakunta, jonka viisi jäsentä valitaan arvostettujen suomalaisten musiikki-instituutioiden edustajista. Asiantuntijalautakuntaan kutsutaan musiikin professoreita ja säveltäjiä.

Säätiön perustaja Antti Wihuri ja ensimmäisen Sibelius-palkinnon saaja säveltäjä Jean Sibelius vuonna 1953 Ainolassa

Jean Sibelius
1953 Suomi

Paul Hindemith
1955 Saksan liittotasavalta

Dmitri Shostakovich
1958 Neuvostoliitto

Igor Stravinsky
1963 Yhdysvallat

Benjamin Britten
1965 Iso-Britannia

Erik Bergman
1965 Suomi

Usko Meriläinen
1965 Suomi

Einojuhani Rautavaara
1965 Suomi

Olivier Messiaen
1971 Ranska

Witold Lutoslawski
1973 Puola

Joonas Kokkonen
1973 Suomi

Krzysztof Penderecki
1983 Puola

Aulis Sallinen
1983 Suomi

György Ligeti
2000 Itävalta

Magnus Lindberg
2003 Suomi

Per Nørgård
2006 Tanska

Kaija Saariaho
2009 Suomi

György Kurtág
2012 Unkari

Sir Harrison Birtwistle
2015 Iso-Britannia

Sir Harrison Birtwistle

SÄVELTÄJÄ

Wihurin Sibelius-palkinnon saaja Sir Harrison Birtwistle on vakiinnuttanut asemansa yhtenä 1900- ja 2000-lukujen merkittävimmistä säveltäjistä.

Sir Harrison Birtwistle (s.1934) on osoittanut tyyllistä rohkeutta brittiläisessä musiikkielämässä, mikä on heijastunut laajasti kansainväliseen musiikkikenttään. Hän opiskeli ensin Manchesterissa ja jatkoi myöhemmin opintojaan Princetonin yliopistossa Yhdysvalloissa. Tältä ajalta ovat peräisin hänen ensimmäiset menestysteoksensa: ooppera *Punch and Judy* (1967), yhtyeteos *Verses for Ensembles* (1968) ja orkesterisävellys *Triumph of Time* (1971-1972). Vuosina 1976-1983 Birtwistle oli Lontoon Royal National Theatre – teatterin musiikillinen johtaja. Myöhemmin, vuosina 1994-2001 hän toimi sävellyksen professorina Lontoon King's Collegessa. Hänelle myönnettiin Grawemeyer-palkinto 1987 ja Ernst von Siemens –palkinto 1995.

Birtwistlen varhaista tyyliä on verrattu Stravinskyn ja Messiaeniin, ja hänen musiikis-

saan on usein toistuvia ostinato-rytmejä, jotka antavat sille ritualistisen leiman. Birtwistle on omaleimaisesti uudistanut estetiikkansa mukaisesti perinteistä musiikillista ilmaisua. Hän on mm. tuottelias oopperasäveltäjä, ja hänen tunnetuimmat oopperansa (*The Mask Of Orpheus* (1973-84) ja *Gawain* (1990-91)) ovat olleet suuria menestyksiä. Hänen kuuluisin teoksensa on ehkä kuitenkin monumentaalinen ja myyttinen orkesteriteos *Earth Dances* (1986), joka voi tuoda kuulijan mieleen Stravinskin Kevätuhrin. Birtwistle on myös säveltänyt konserttoja, muuta orkesterimusiikkia sekä musiikkia kamariyhtyeille ja erilaisille vokaalikokoonpanoille. Birtwistle on vieraillut usein Suomessa ja muun muassa RSO on esittänyt hänen musiikkiaan maassamme.

Wihurin kansainvälinen palkinto

Wihurin kansainvälinen palkinto jaetaan henkilöille tai yhteisöille, jotka ovat tehneet rakentavaa työtä ihmiskunnan henkisen ja taloudellisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Vuoteen 2015 mennessä Wihurin kansainvälinen palkinto on jaettu suomalaisille ja ulkomaisille tieteentekijöille 18 kertaa. Wihurin kansainvälisten palkintojen rahaston ensimmäisen tieteen edustajalle osoitetun palkinnon vastaanottaja oli professori Rolf Nevanlinna 9. lokakuuta 1958.

Antti Wihuri ojentaa ensimmäisen Wihurin kansainvälisen palkinnon matemaatikko Rolf Nevanlinnalle vuonna 1958.

Rolf Nevanlinna
Suomi
1958 matematiikka

Pentti I. Halonen *
Suomi
1961 lääketiede

Väinö Hovi *
Suomi
1961 fysiikka

Sir John McMichael
Iso-Britannia
1968 lääketiede

Lars Ahlfors
Yhdysvallat
1968 matematiikka

Sir Peter Hirsch
Iso-Britannia
1971 metallurgia

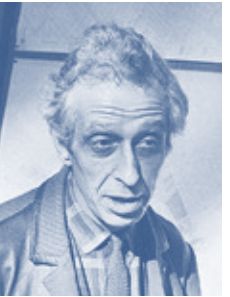
Georg Henrik von Wright
Suomi
1976 filosofia

Jaakko Hintikka
Suomi
1976 filosofia

Derrick B. Jelliffe
Yhdysvallat
1979 ravintotiede

Aldo van Eyck
Alankomaat
1982 arkkitehtuuri

Aksel C. Wiin-Nielsen
Tanska
1983 meteorologia

John Williams Mellor
Yhdysvallat
1985 maatalousekonomia

Kullervo Kuusela
Suomi
1988 metsätiede

Kari I. Kivirikko
Suomi
1991 lääketieteellinen
biokemia

Olli V. Lounasmaa
Suomi
1994 teknillinen fysiikka

Niilo O.B. Hallman
Suomi
1997 pediatria

Barbara Czarniawska
Ruotsi
2003 taloustiede

Merja Penttilä
Suomi
2012 biotekniikka

Thania Paffenholz
Sveitsi, 2015 rauhantutkimus

* sekä Joonas Kokkonen Suomi, 1961 musiikki

Thania Paffenholz

PH.D, RAUHANTUTKIJA, RAUHANPROSESSIEN ASIAANTUNTIJA

Wihurin kansainvälisen palkinnon saaja Thania Paffenholz on luonut menestyksekkään uran rauhantutkimuksen alalla. Hän on tutkinut erityisesti yhteiskunnan laajan osallistumisen merkitystä rauhanvälityksen tuloksellisuuden kannalta.

Thania Paffenholz (s. 1965) on sveitsiläis-kenialainen rauhantutkija ja rauhanprosessien edistäjä, joka suoritti tohtorin tutkinnon kansainvälisten suhteiden alalta Frankfurtin yliopistossa vuonna 1996. Hänen väitöskirjansa aihealueena oli rauhan rakentaminen ja välittäminen aseistetuissa konflikteissa. Hän on kansainvälisesti tunnettu ja tunnustettu yli 25 vuoden työstään sekä akateemisena rauhantutkijana että rauhanprosessien edistäjänä ja neuvonantajana.

Paffenholzin tutkimustyö rauhanprosessien inklusiivisuudesta ja kansalaisyhteiskunnan osallistumisesta rauhanvälitykseen on tällä hetkellä erityisen kiinnostuksen kohteena konfliktin ratkaisun alueella toimivien piirissä. Hänen empiirinen tutkimuksensa laajan osallistumisen merkityksestä dialogi- ja neuvotteluprosesseissa on tällä hetkellä ajankohtaista antia, kun tarkastellaan neuvottelujen ja rauhanvälityksen vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta. Paffenholzin tutkimusten tulokset ovat tuoneet aivan uuden ulottuvuuden neuvottelu-, dialogi- ja rauhanvälitysprosessien suunnitteluun ja arviointiin nykykäytäntöjen tehostamisen ja parantamisen

kautta. Hän tekee tiivistä yhteistyötä Yhdistyneiden kansakuntien, EU:n, OSCE:n, OECD/DAC:n, valtioiden ja yksityisen diplomatian toimijoiden kanssa, ja haastaa näitä arvioimaan toimintaansa tehokkaammin. Hän on toiminut rauhanprosessien tukijana ja edistäjänä Mosambikissa, Angolassa, Somaliassa, Etelä-Sudanissa, Malissa, Afganistanissa, Nepalissa, Sri Lankassa, Myanmarissa, Yemenissä, Egyptissä, El Salvadorissa ja Kolumbiassa.

Thania Paffenholz on toiminut tutkijana ja opettajana useissa yliopistoissa ja instituuteissa, muun muassa Frankfurtin rauhantutkimusinstituutissa. Hän toimii nykyisin johtajana Genevessä sijaitsevassa Inclusive Peace and Transition Initiative at the Graduate Institute of International and Development Studiesissa. Paffenholz julkaisee itse tutkimuksia säännöllisesti ja on useiden alan tärkeiden akateemisten julkaisujen toimituskunnissa. Hän on myös useiden rauhanvälitysorganisaatioiden ohjausryhmien ja neuvottelukuntien jäsen. Tutkimustyönsä ohella hän on jatkuvasti aktiivinen rauhanprosessien ja poliittisten siirtymäprosessien edistäjänä ja neuvonantajana.

Thania Paffenholzille uran luominen rauhantutkimuksen parissa oli luontevaa ja itsestään selvää. Hänellä on sukujuuria niin Tansaniassa, Etelä-Afrikassa kuin Sansibarissakin, joita koskettaneet konfliktit ja lapsuuden monikulttuurisuus olivat osaltaan vaikuttamassa Paffenholz in uravalintaan. Hel-singin vierailunsa aikana kahdeksannentoista Wihurin kansainvälisen palkinnon saaja piti muutaman vahvan puheenvuoron liittyen rauhantutkimuksen kenttään. Nämä kolme teemaa avaavat Paffenholz in ammatillis-ta identiteettiä ja uraa.

TEEMA 1
Tutkimus tieteellisistä julkaisuista käytännön konfliktinratkaisuprosesseihin

Thania Paffenholz on ollut rauhantutkija yli kaksikymmentä vuotta ja toimii toisaalta asiantuntijana rauhan prosesseissa. Paffenholz pitää itseään ikään kuin tulkkina näiden kahden maailman välillä. Hän pitääkin ongelmana sitä, että tutkijat eivät osaa ilmaista itseään riittävän hyvin, jolloin tutkimuksesta ei saada irti sen täyttä hyötyä. Paffenholz in mielestä tutkimusta ei tulisi tehdä ainoastaan julkaisuja ja arkistointia varten, vaan sitä tulisi hyödyntää etsittäessä ratkaisukeinoja oikean maailman ongelmiin.

”Maailma ei muutu miksikään tutkimusartikleista. Olennaista on, miten tutkimustuloksia hyödynnetään oikeassa elämässä.”

Vuoden 2015 Wihurin kansainvälisen palkinnon saaja Thania Paffenholz vangitsi juhlavieraiden huomion juhlaesitelmällään “From peace research to peaceful societies”.

TEEMA 2
Mitkä ovat rauhan edellytykset?

Paffenholz sanoo, että rauhantutkimuksessa on sen nimestä huolimatta keskitytty paljon sotien ja konfliktien tutkimiseen. Hän on puolestaan pyrkinyt tuomaan keskusteluun siitä aiemmin puuttuneen näkökulman.

”Minua on pitkälti kiinnostanut, mitkä ovat rauhan edellytykset”, hän kertoo.

Kun konfliktia pidetään poikkeustilana, jää huomiotta kaikki se, minkä pitää toimia, jotta rauha toteutuu. Lisäksi hän peräänkuuluttaa keinojen löytämistä kestäväan konfliktinratkaisuun. Tässä hän pitää olennaisena muun muassa sitä, keiden ääntä kuullaan konfliktinratkaisuprosesseissa.

TEEMA 3
Nainen rauhanneuvottelijana

Paffenholz on yksi maailman johtavista tutkijoista ja asiantuntijoista alalla, jota voisi kuvailla miehiseksi. Sekä rauhanneuvottelijat että neuvottelun osapuolet ovat usein miehiä. Paffenholz in mukaan kansainvälisessä yhteisössä piilee asenteellisuus naisten kyvykkyyttä kohtaan rauhanneuvottelijoina. Juhlapuheessaan hän kuitenkin sanoo naiseudesta olevan hyötyä erityisesti toimittaessa arabikontekstissa, jossa häneen suhtaudutaan erilailla kuin hänen miespuolisiin kollegoihinsa.

”Siellä konfliktin osapuolet voivat kokea miesneuvottelijat uhkana, mutta naisen kanssa, jolla on kirjallinen oikeutus neuvotteluihin, ei pelata pelejä.”

Talous ja hallinto

Talous ja sijoitukset

Wihurin kansainvälisten palkintojen rahaston sijoitustoiminnan tuotto oli 204 855 euroa vuonna 2015. Osinko-, voitto-osuus- ja korko- tuotot olivat 102 410 euroa ja sijoitusten kulut 1 380 euroa. Arvopapereiden myyntivoitot olivat 67 350 euroa. Arvopapereiden arvon-alennukset olivat 11 902 euroa ja arvonalennusten palau- tukset 48 377 euroa.

Rahaston sijoitukset oli toimintavuoden päättyessä hajautettu noteerattuihin osakkeisiin ja osakerahasto-osuuksiin (97%) sekä kor- koinstrumentteihin (3%). Rahaston omistamien osakkeiden ja osakerahasto-osuuksien tuotto oli 18,7% vuonna 2015. Sijoitusomaisuuden käypä arvo 31.12.2015 oli 2,9 milj. euroa ja kirjanpito- arvo 1,6 milj. euroa. Tilikauden alijäämä 152 404 euroa siirrettiin käyttörahastoon.

Viestintä uudistus

Wihurin kansainvälisten palkintojen rahasto kävi läpi viestinnällisen uudistuksen vuonna 2015 yhdessä Jenny ja Antti Wihurin rahaston kanssa. Kansainvälisten palkintojen rahasto sai prosessissa oman tunnuksensa, jonka yhteiskäyttö Jenny ja Antti Wihurin rahas- ton tunnuksen kanssa on luontevaa. Lisäksi Kansainvälisten palkintojen rahasto sai uudet verkkosivut, jotka toimivat omana kokonai- suutenaan. Kotisivut ovat myös englanniksi, sillä rahaston jakamat palkinnot ovat kansain- välisiä. Lokakuussa 2015 palkinnonsaajista Thania Paffenholzista ja Harrison Birtwistlestä tehtiin viiden minuutin lyhytdokumentit, joissa

seurattiin heidän vierailuaan Helsingissä sekä palkintojenjakojuhlaa.

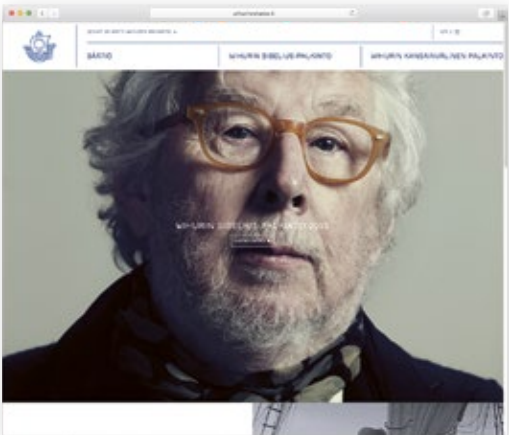
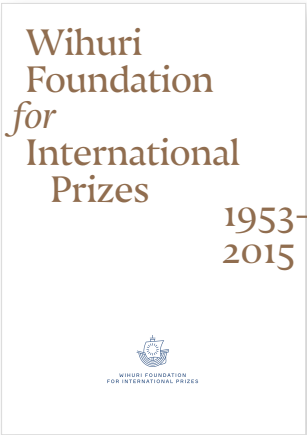
Uusien viestinnällisten muotojen avulla rahasto pyrkii tekemään palkinnonsaajiensa työtä näkyvämmäksi ja lisäämään jakamiensa palkintojen kansainvälistä tunnettuutta.

Hallinto

Toimintavuoden aikana Wihurin kansain- välisten palkintojen rahaston hallitukseen ovat kuuluneet puheenjohtajana vuorineuvos **Simo Palokangas**, varapuheenjohtajana profes- sori **Erkki KM Leppävuori** sekä muina jäseninä tradenomi **Risto Aarnio-Wihuri**, ekonomi **Arto Hiltunen**, kauppatieteiden maisteri **Vesa Kauppinen**, professori **Päikki Priha**, filosofian tohtori **Seija Sihvola** ja ekonomi **Harri Tilli**.

Hallituksen puheenjohtaja vuorineuvos Simo Palokangas ja jäsen ekonomi Harri Tilli jäivät toimikausiensa päättyessä pois hallituksesta 31.12.2015. Uusina hallitusjäseninä aloittivat johtaja **Jukka Paasikivi** ja ekonomi **Tapani Väljä**. Hallituksen puheenjohtajaksi vuodeksi 2016 valittiin professori Erkki KM Leppävuori ja varapuheenjohtajaksi ekonomi Arto Hiltunen.

Säätiön asiamiehenä toimii kauppatieteiden maisteri **Arto Mäenmaa**. Rahaston tilintarkas- tajina vuonna 2015 toimivat professori **Markku Koskela**, KHT ja kauppatieteiden maisteri **Juha Tuomala**, KHT sekä PricewaterhouseCoopers Oy professori Koskelan varamiehenä ja KHT **Lauri Kallaskari** KHT Tuomalan varamiehenä. Valvontatilintarkastajana toimi Pricewaterhouse- Coopers Oy. Tilintarkastajat valittiin jatkamaan tehtävässään myös vuonna 2016.

1. Wihurin kansainvälisten palkinto- jen rahaston palkinnonsaajalu- telo toteutettiin uuden visuaali- sen ilmeen mukaisesti.
2. Palkinnonsaajista kuvattiin lyhyt- dokumentit lokakuussa 2015.
3. Kansainvälisten palkintojen rahasto sai kotisivut rahastojen viestintä uudistuksen myötä.
4. Presidentti Martti Ahtisaari ja rouva Eeva Ahtisaari olivat kut- susvieraina lokakuun palkintojen- jakojuhlissa.

Tuloslaskelma

1.1.–31.12.20151.1. –31.12.2014

VARSINAINEN TOIMINTA

Jaetut palkinnot	-300 000,00	0,00
Kulut		
Kulut yhteensä	-57 259,37	-2 171,00
Varsinainen toiminta	-357 259,37	-2 171,00
Kulujäämä	-357 259,37	-2 171,00

SIJOITUSTOIMINTA

Tuotot	102 410,57	96 880,39
Kulut	-1380,53	-2281,88
Omaisuu den myyntivoitot/-tappiot	67 350,33	69 419,30
Arvon alennukset ja niiden palautukset	36 474,90	-31 040,40
Sijoitustoiminta yhteensä	204 855,27	132 977,41
Tuottojäämä	-152 404,10	130 806,41
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-152 404,10	130 806,41

Tase

31.12.201531.12.2014

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset	1 500 049,70	1 478 804,80
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 500 049,70	1 478 804,80

VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Korkosaamiset	0,00	213,23
Muut siirtosaamiset	78,81	0,00
Saamiset yhteensä	78,81	213,23

Rahoitusomaisuusarvopaperit	0,00	149 606,70
Rahat ja pankkisaamiset	100 284,51	125 345,98

Vaihtuvat vastaavat yhteensä	100 363,32	275 165,91
-------------------------------------	-------------------	-------------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 600 413,02	1 753 970,71
---------------------------	---------------------	---------------------

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 466 085,23	1 466 085,23
Käyttöra hasto	286 486,41	155 680,00
Tilikauden ylijäämä	-152 404,10	130 806,41

Oma pääoma yhteensä	1 600 167,54	1 752 571,64
----------------------------	---------------------	---------------------

VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	245,48	1 399,07
Lyhytaikainen yhteensä	245,48	1 399,07

Vieras pääoma yhteensä	245,48	1 399,07
-------------------------------	---------------	-----------------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 600 413,02	1 753 970,71
-----------------------------	---------------------	---------------------

